

جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی

شماره چاپ ۱۴۹۷

شماره ثبت ۵۳۵

دوره هفتم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۸۵/۲/۲

یک فوریتی

طرح توسعه محدوده منطقه آزاد ارس

یک فوریت این طرح در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۵/۱/۳۰ به تصویب رسید.

کمیسیونهای ارجاعی، اصلی:

اجتماعی، امنیت ملی و سیاست خارجی، فرهنگی

فرعی:

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

باتوجه به دلایل زیر:

۱ - ایجاد امکان دستیابی به بازارهای تجاری کشورهای تازه استقلال یافته آسیای میانه.

۲ - ایجاد فرصت‌های جدید صادراتی.

۳ - جذب سرمایه و سرمایه‌گذاری خارجی.

۴ - دسترسی به بازار سایر کشورهای منطقه از جمله روسیه و چین.

۵ - توسعه خط آهن به کشورهای روسیه و چین ... .

۶ - ایجاد زمینه‌های آبادانی مناطق محروم مرزی.

۷ - افزایش ضریب امنیت در شمال غرب کشور.

۸ - توسعه گردشگری و جذب گردشگران آسیای میانه.

۹ - انجام فعالیت‌های فرهنگی و دفاع از حریم اسلام و شیعه از طریق تأسیس دانشگاه‌های بین‌المللی اسلامی برای مسلمانان منطقه.

۱۰ - ایجاد فرصت‌های اشتغال در منطقه مرزی و جلوگیری از مهاجرت مردم به مرکز استان.

طرح ذیل با قيد يك فوريت تقديم مي گردد.

فتحی پور - ندیمی - دینی - شافعی - تابع - فروزان - شایق - مروتی - دلخوش - آجورلو - کامران - تمدن - سلطانی - فرهنگی - حسینی سیرجانی - سلیمانی - مصری - روزی طلب - یوسف محبی - گل محمد الیاسی - صنعتی - نادران - پورزمان - میرزا یی - سید حسین حسینی - حکیمی - ابوالقاسم روحی - فتح... حسنوند - مظفری - بلوکیان - خدادادی - نصیری - جهانگیرزاده - طلابی نیک - عزیزی - شاهی عربلو - حبیبزاده - ناصر عاشوری - بگلریان - بیات - ترابی - سید بهلول حسینی - فولادگر - صالحی -

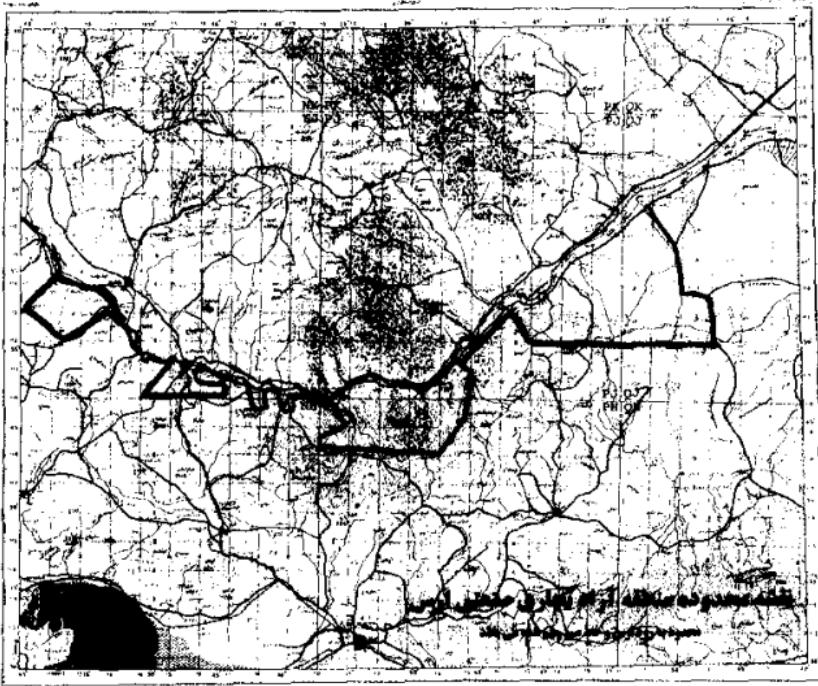
بهمن الیاسی - حجت‌الیاسی - سید‌هاشمی - رضا رحمانی - غیاثی مرادی -
 حبیت‌الله روحتی - شاهرخی - همتی - ایمانی - بروزگر - پیرمودن - حسنه - نوعی اقدم -
 وارطان - رسولی نژاد - مقیان - دیرباز - صادق‌زاده - سید جلال حسینی - ایران نژاد -
 پشنگ - سودانی - سعدون‌زاده - نژاد فلاح - قمی - محمد علیخانی - الله‌سیاری -
 جاسمی اجاق - فلاحت پیشه - مطور زاده - حمیدی - شعبانی - موسوی رامهرمز -
 میر تاج الدینی - هاشمی میانه - حبیبی - تابش - کلهر - کریمیان - افشاری - وزیری -
 پیش‌بین - کرمی - فتاحی - ثروتی - صدیقی - آفریده - نوروز‌زاده - یوسفیان - فهیمی -
 شجاع - فریدون حسنوند - فیاض بخش - لاله افتخاری - محمد عباسپور - بت‌کلیا -
 رشید جلالی - بامری - مختاری - حق شناس - ریاض - حیدری شلمانی - دقیقی -
 زمانی - ساعدی - کعبی - اسدآ. عباسی - مارامایی - سید مرتضی موسوی -
 شجاع‌پوریان - علی احمدی - محبی‌نیا - کوهکن - خوش چهره - محمد صادقی -
 زاکانی - نجابت - مولا‌هویزه - مفتح - اسماعیلی - فاطمه رهبر - نیک‌صفت - جعفر زاده -
 آlia

طرح توسعه محدوده منطقه آزاد ارس

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود محدوده فعلی منطقه آزاد ارس را در
 نقاط مشترک مرازه‌ای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان و جمهوری
 ارمنستان مطابق نقشه پیوست توسعه دهد.

تبصره - هزینه‌های مالی اجرای این قانون از محل درآمد منطقه آزاد تأمین
 می‌شود.

TABRIZ

TABRIZ
MI-38-B

سابقه

مصوبه‌های مجلس شورای اسلامی - ۱۳۷۲/۰۶/۰۷

قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

قسمت اول - اهداف :

[m] ماده ۱ - به منظور تسريع در انجام امور زیربنایی ، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی ، ایجاد اشتغال سالم و مولد ، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای ، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تدبیلی و ارایه خدمات عمومی ، به دولت اجازه داده می شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی بر اساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید.

[bm] الف - منطقه آزاد جزیره کیش طبق نقشه پیوست .

[bm] ب - منطقه آزاد قشم حداقل به وسعت سیصد کیلومتر مرربع به هم پیوسته در ضلع شمال شرق جزیره در محدوده ای که هیات وزیران تعیین خواهد نمود.

[bm] ج - منطقه آزاد چاه بهار (طبق نقشه پیوست) .

[tm] تبصره ۱ - مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

[tm] تبصره ۲ - ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

[m] ماده ۲ - درآمد سازمانهای مناطق آزاد صرفاً باستی در چارچوب بودجه سالیانه که به تصویب هیأت وزیران می رسد هزینه گردد. کمک های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همچوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر بوده و هر گونه کمک دیگری تصرف غیر قانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد.

قسمت دوم - تعاریف

[m] ماده ۳ - در این قانون واژه های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می رود.

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران .

منطقه: منطقه آزاد تجاری - صنعتی .

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی .

مجلس: مجلس شورای اسلامی .

قسمت سوم : وظایف :

[m] ماده ۴ - هیأت وزیران مسیویلت :

[bm] الف - تصویب آیین نامه ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیتهاي هر منطقه .

[bm] ب - تصویب اساسنامه سازمان و شرکتهای تابعه .

[bm] ج - تصویب برنامه های عمرانی ، فرهنگی ، بودجه سالانه و عملکرد صورتهای

- مالی سازمان های مناطق .
- [m] ۵ - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با تایید فرماندهی کل قوا .
- [m] ۶ - اعمال نظارت عالیه بر فعالیتهای مناطق .
- را به عهده خواهد داشت .
- [m] ۷ - هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره می شود. این شرکتها و شرکتهای وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتها دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصرا بر اساس این قانون و اساسنامه های مربوط اداره خواهد شد و در موارد پیش بینی شده در این قانون و اساسنامه ، تابع قانون تجارت خواهد بود .
- [m] ۸ - سازمان توسط هیات مدیره مشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد، اعضاء هیات مدیره توسط هیات وزیران انتخاب خواهد شد. مدیر عامل سازمان که ریاست هیات مدیره را به عهده خواهد داشت ، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضاء هیات مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه های اقتصادی و زیربنایی منطقه می باشد. انتخاب مدیر عامل و اعضای هیات مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلا منع است .
- عزل مدیر عامل و اعضاء هیات مدیره با همان مراجع انتخاب کننده می باشد. هیات وزیران مسیولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد .
- [m] ۹ - سازمان هر منطقه مجاز است با تصویب هیات وزیران نسبت به تشکیل شرکتهای لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می شود، اقدام نماید .
- قسمت چهارم - مقررات عمومی :
- [m] ۱۰ - سازمان و شرکتهای تابع آن مجاز هستند قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه گذاران داخلی و خارجی با رعایت اصول قانون اساسی برای انجام طرحهای عمرانی و تولیدی مشارکت کنند. اختلافها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده بر حسب توافقها و تعهدهای قراردادی دو طرف ، رسیدگی و حل و فصل می شود.
- [m] ۱۱ - وزارت خانه ها، سازمانها، موسسه ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت می توانند برای ارایه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه قراردادهای لازم را در حدود مصوبه های هیات وزیران با سازمان یا شرکتهای تابع آن منعقد نمایند. شرایط این گونه قراردادها به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد .
- [m] ۱۲ - سازمان هر منطقه می تواند هیات وزیران در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات موacialیتی ، امور فرهنگی ، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن منطقه عوارض اخذ نماید .
- [m] ۱۳ - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز، ایجاد بنا و تاسیسات و تصدی به انواع مشاغل توسعه اشخاص حقیقی و حقوقی ، در مورد مشاغلی که مقتضی مستقیم ندانند در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان می باشد .
- [m] ۱۴ - مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی ، بیمه و تامین اجتماعی و صدور روادید برای انتساب خارجی به موجب آینین نامه هایی خواهد بود که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

[ماده ۱۳] - اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیتهای اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بدره برداری متدرج در مجوز به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم عاف خواهند بود و پس از انقضای پانزده سال تابع مقررات مالیاتی خواهد بود که با پیشنهاد هیات وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

[ماده ۱۴] - میادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید میادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می باشد.

[ماده ۱۵] - واردات کالای تولید شده در آن منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن حقوق به تصویب هیات وزیران از پرداخت تمام یا قسمی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می باشدند.

[ماده ۱۶] - ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تامین و در منطقه آزاد تولید می شود از تمام یا بخشی (متناصباً) از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه معاف خواهد بود.

[ماده ۱۷] - کالاهایی که برای بکارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می گردند، از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است ولی صادرات آنها از منطقه به خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.

[ماده ۱۸] - آیین نامه اجرایی عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با هدف حفظ امکانات رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

[ماده ۱۹] - سازمان می تواند برای اجرای طرحهای زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تامین و تضمین انتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب هیات وزیران اقدام نماید، بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد داش.

[ماده ۲۰] - ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی در هر منطقه آزاد می باشد، مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیتهای هر منطقه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

[ماده ۲۱] - سازمان هر منطقه می تواند با تصویب هیات وزیران و از محل داراییهای خود یا از طریق عقد قرارداد با بانکها و موسسات اعتباری و شرکتهای بیمه نسبت به تضمین سرمایه های خارجی در مقابل خسارات ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن تا حد تعهدات متدرج در قراردادهای مربوطه اقدام نماید.

[ماده ۲۲] - ثبت شرکتها و مالکیتهای صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتیها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه، توسط سازمان آن منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیات وزیران انجام می شود.

[ماده ۲۳] - سازمان می تواند در محلهای لازم دفتر تعایندگی تاسیس نماید.

[ماده ۲۴] - نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد طبق مقررات مصوب هیات وزیران و با رعایت برنامه های عمرانی هر منطقه تعیین می گردد. سازمان هر منطقه مسیویل اجرای مقررات مربوط خواهد بود.

[ماده ۱] - اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

[تبصره ۲] - ساکنین ایرانی جزایر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت به نام اشخاص صادر نماید.

[ماده ۲۵] - رییس و مدیران سازمان هر منطقه ، مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای تابعه ، کلیه وزرا و روسای سازمانهای دولتی ، روسای قوه قضائیه و دیوان عالی کشور و دیوان عدالت اداری ، دادستان کل کشور ، رییس سازمان بازرگانی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس ، استانداران ، شهرداران و معاونان ایشان و وابستگان درجه یک آنان مجاز به داشتن سهام در شرکتهایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می شود و همچنین شرکتهای خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند نمی باشند.

[ماده ۲۶] - آیین نامه های اجرایی این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر بیست و شش ماده و چهار تبصره در جلسه روز یک شنبه هفتم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۱ / ۶ / ۱۳۷۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است .

رییس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری

مصویه‌های مجلس شورای اسلامی - ۱۳۷۴/۰۱/۲۱

قانون تفسیر راجع به ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

قانون تفسیر راجع به ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری -
صنعتی جمهوری اسلامی ایران

موضوع استفسار:

آیا معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری -
صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۷ / ۶ / ۱۳۷۲ در فاصله زمانی میان ایجاد
مناطق آزاد و شروع فعالیت تا زمان تصویب قانون یاد شده قابل اعمال است یا
خیر؟

نظر مجلس :

[m] ماده واحده - معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون فوق الذکر در فاصله
زمانی میان ایجاد مناطق آزاد و شروع فعالیت تا زمان تصویب قانون یاد شده
نیز قابل اعمال می باشد. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز
دوشنبه بیست و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار مجلس شورای
اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ به تایید شورای نگهبان رسیده است.
رییس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری

قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

[۱] ماده واحد - قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲ در موارد زیر اصلاح می شود:

[bm] ۱- در ماده (۱۰) عبارت ساکن حذف می شود.

[bm] ۲- سه تبصره به شرح زیر به ماده (۱۸) الحاق می شود:

تبصره ۱- نظام ارزی مناطق آزاد و برابری ریال ایران با اسعار مختلف با رعایت ماده (۶) قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز توسط هیات وزیران تعیین می شود.

تبصره ۲- تاسیس بانک ایرانی با حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) سهام دولتی و افتتاح شعب بانک خارجی و تاسیس موسسات اعتباری غیر بانکی اعم از ایرانی یا خارجی و نیز افتتاح شعب آنها در مناطق آزاد و تصویب اسناده آنها با پیشنهاد سازمان ، تایید بانک مرکزی و تصویب هیات وزیران انجام خواهد شد.

تبصره ۳- شعب بانکهای خارجی مستقر در مناطق آزاد و آن گروه از بانکهای ایرانی مناطق آزاد که از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجوز فعالیت برون مرزی دارند می توانند طبق ضوابط مصوب هیات وزیران و با رعایت مقررات بانکداری اسلامی به فعالیت بانکداری برون مرزی اقدام نمایند.

[bm] ۳- متن زیر به عنوان ماده (۲۷) به قانون الحاق می شود:

ماده ۲۷- به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیتهای مناطق آزاد، حسب مورد با تایید وزیر ذیریط به یکی از دو روش زیر عمل خواهد شد:

الف - دستگاههای اجرایی (وابسته به قوه مجریه) اختیارات خود در منطقه را به رییس هیات مدیره و مدیر عامل سازمانهای مناطق آزاد تفویض نمایند.

ب - مدیران ، روسا و سربرستان دستگاههای اجرایی مستقر در مناطق آزاد به پیشنهاد رییس هیات مدیره و مدیر عامل سازمان و با حکم بالاترین مقام دستگاه اجرایی منصوب می شوند.

تاریخ تصویب ۲۴ / ۴ / ۱۳۷۵

این قانون در تاریخ ۲۲ / ۸ / ۱۳۵۷ در مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح و تبصره های ۲ و ۳ بند ۲ آن با اصلاحاتی به تصویب رسیده است .

۱۰. دایره چاپ و تکثیر

۲۳۴